

St. prp. nr. 51.

(1936)

Om Statsbanenes tilslutning til ordning av A/S Grand Hotell Terminus' gjeldsforhold.

Arbeidsdepartementets innstilling av 6 mars 1936, som er bifalt ved kongelig resolusjon av samme dag.

(Foredratt av statsråd Adolf Indrebø.)

Departementet skal herved avgi innstilling angående fremsettelse av en proposisjon til Stortinget om Statsbanenes tilslutning til ordning av A/S Grand Hotell Terminus' gjeldsforhold.

Hovedstyret for Statsbanene har under 26 februar 1936 avgitt følgende utredning:

I henhold til Stortingets beslutning av 14 mai 1923 er der for Statsbanenes regning tegnet aktier i A/S Grand Hotell Terminus, Bergen, for kr. 100 000, St. prp. nr. 57 for 1923 og tillegg til innst. S. nr. XIII for s. å.

Ved beslutning av 23 april 1926 samtykket Stortinget i at Statsbanene sammen med de andre større aksjonærer i selskapet overtok garanti for et 3dje prioritets lån kr. 175 000 som blev optatt av A/S Grand Hotell Terminus med pant i hotelleiendommen Kong Oscars gate 71, Bergen. Garantien var for Statsbanenes vedkommende begrenset til kr. 30 000. Man henviser til driftsbudgettproposisjonen for 1926 side 28-29 og budgettinnst. S. nr. 130 for s. å. side 11. Dette lån måtte etter forlangende av kreditor, Bergens Sparebank, innfries av garantistene i 1931. Den på Statsbanene fallende del kr. 30 000 med påløpne renter er dekket av bevilgningen under post 5 B. f. for budgettåret 1932-33, se driftsbudgettproposisjonen for 1932 side 49.

Som nevnt hadde man for lånet en pantobligasjon i hotelleiendommen på 3dje prioritet, d. v. s. med prioritet etter kr. 1 000 000. Denne obligasjon er tiltransportert garantistene med en forholdsvis andel til hver og oppbevares av Det Bergenske Dampskibsselskab. Hotellets driftsresultater har i de senere år vært slik at der ikke har vært betalt renter på denne gjeld.

Selskapets styre har nu i vedliggende skrivelse av 30 januar 1935 anmodet om Statsbanenes tilslutning til et forslag om ordning av selskapets økonomiske forpliktelser ved å overføre en del gjeldsfordringer til preferanseaktiekapital. Dette gjelder 3 grupper fordringshavere, nemlig:

1. Et partialobligasjonslån stort tilsammen kr. 100 000 med 2nen prioritets pant i ho-

telleiendommen etter kr. 900 000, hvorav Det Bergenske Dampskibsselskab har kr. 50 000 mens det øvrige er fordelt på en del av hotellets leverandører.

2. Garantistene for det foran nevnte 3dje prioritets lån på tilsammen kr. 175 000 hvorav bl. a. Statsbanene med kr. 30 000 og A/S Norsk Spisevognselskap med kr. 30 000.
3. Driftslån på kr. 50 000 fordelt på A/S Hansa Bryggeri og Den Norske Amerikalasje.

For denne gjeld på tilsammen kr. 325 000 er det tanken å utstede preferanseaktier til samme pålydende beløp og fordelt på vedkommende kreditorer i forhold til deres tilgodehavende, således til Statsbanene kr. 30 000. Det er forutsetningen at disse preferanseaksjonærer skal ha rett til 6 pct. utbytte før der utbetales noget utbytte på stamaktiene, d. v. s. selskapets opprinnelige aktiekapital på kr. 1 200 000.

Første prioritets panthaverne (Forsikrings-selskapet Hygea og Bergens Sparebank) med kr. 900 000 har samtykket i for et tidsrum av 5 år å redusere renten til 4 pct. Det foran nevnte forslag til ordning er hittil tiltrådt av de største kreditorer, Det Bergenske Dampskibsselskab, Hansa Bryggeri og Den Norske Amerikalasje. For Statsbanene betyr ordningen at man opgir den sikkerhet man har med 3dje prioritets pant i hotelleiendommen. Slik som forholdene for tiden ligger an, må det imidlertid antas at denne sikkerhet ikke har nogen reell verdi. På den annen side opgir også 2nen prioritets panthaverne denne sikkerhet, hvad der skulde være en fordel for de øvrige kreditorer såfremt pantet skulde gi dekning for mere enn første prioritetslånet kr. 900 000. Det skulde derfor fra Statsbanenes side ikke være særlige betenkeligheter ved å gå med på ordningen, men Statsbanene vil foreslå at man i tilfelle tar forbehold om at den ved ordningen frigjorte pantesikkerhet kr. 100 000 + kr. 175 000 = kr. 275 000 med prioritet etter kr. 900 000 ikke på ny disponeres ved optagelse av nye lån. Det er formentlig med de nuværende verdier ikke sannsynlig at sådanne lån for tiden vil kunne opnåes, men forholdene for selskapet kan bedres og verdiene stige, og

~~Om statsbanens~~ Tilslutning til ordning av A/S Grand Hotell Terminus' gjeldsforhold.

det vilde da være rimelig at den gamle gjeld blev ordnet, selv om fordringshaverne på det tidspunkt ikke lenger er selskapets kreditorer, men preferanseaktionærer.

Som det vil fremgå av det foran anførte må det antas at Statsbanenes fordring på hotellselskapet for tiden må ansees for nærmest verdiløs, og at det forsåvidt har liten interesse for Statsbanene hvad enten man for dette beløp er kreditor eller man inntar stillingen som preferanseaktionær. Da det imidlertid må antas å være av betydning for selskapet at ordningen kommer i stand for derved å få en betryggende stilling overfor disse kreditorer, tillater Hovedstyret sig å foreslå at Statsbanene for sin fordring på kr. 30 000 godkjenner ordningen under forutsetning av at den vedtas av de øvrige fordringshavere og med det foran foreslåtte forbehold.

I skrivelse av 4 november 1935 har selskapets styre gitt en del nærmere opplysninger angående selskapets økonomi, og redegjort for betydningen av at ordningen kommer i stand. Skrivelsen med bilag vedligger. Det har i nevnte skrivelse også henstillet at det av hensyn til selskapets interesser ikke må bli publisert noen opplysninger om selskapets økonomi, idet dette vilde være til skade for selskapet, og det har henstillet at ordningen tiltredes av Statsbanenes vedkommende uten at saken blir forelagt for Stortinget.

Saken har derefter vært forelagt for Finansdepartementet som i skrivelse av 11 februar 1936 har anført:

«Man har mottatt det ærede departements skrivelse av 27 f. m. angående ordningen av ovennevnte selskaps økonomiske forpliktelse ved overførsel av en del fordringer til preferanseaktiekapital, hvoriblandt Statsbanenes og Norsk Spisevognselskaps pro rata-andeler av det av garantistene overtatte 3dje prioritets lån stort kr. 175 000, begge utgjørende kr. 30 000.

Nærværende departement vil for sitt vedkommende ikke motsette sig at man samtykker i den foreslåtte ordning av selskapets gjeldsforhold, under forutsetning av at der tas forbehold om at den ved ordningen frigjorte pantessikkerhet kr. 275 000 med prioritet etter kr. 900 000 ikke på ny disponeres ved optagelse av nye lån. Det må likeledes være en forutsetning at ordningen vedtas av samtlige interesserte fordringshavere.

Man har bemerket at selskapet anser det av betydning at de foreliggende opplysninger om selskapets stilling ikke publiseres. Nærværende departement finner det imidlertid nødvendig at saken forelegges Stortinget, men dette vil eventuelt kunne skje ved hemmelig proposisjon.»

Nærværende departement henviser til det av Hovedstyret og Finansdepartementet anførte og vil etter omstendighetene slutte sig til forslaget om at ordningen tiltredes for Statsbanenes vedkommende. Av de av selskapet anførte grunner for ikke å publisere nærværende sak forutsetter departementet at proposisjonen fremsettes som hemmelig.

I henhold hertil skal departementet

innstille:

At Deres Majestet vil bifalle og underskrive et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om tilslutning fra Statsbanenes side til en ordning av forskjellige gjeldsforhold for A/S Grand Hotell Terminus, Bergen.

Vi HAAKON, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget innbys til å fatte følgende

beslutning:

Stortinget samtykker i at Statsbanene gir sin tilslutning til et fremsatt forslag til ordning av forskjellige gjeldsforhold for A/S Grand Hotell Terminus i Bergen overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 6 mars 1936.

Arbeidsdepartementets innstilling følger i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 6 mars 1936.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON

(L. S.)

Halvdan Koht

B. Rolsted